

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Власенко В. М. (Суми), канд. іст. наук;
Дегтярьов С. І. (Суми), канд. іст. наук;
Король С. М. (Суми), канд. політ. наук;
Куліш А. М. (Суми), д-р юрид. наук;
Лобко Н. В. (Суми), канд. іст. наук;
Нестеренко В. А. (Суми), канд. іст. наук;
Піскун В. М. (Київ), д-р іст. наук;
Рамач Я. (Нові Сад, Сербія), д-р іст. наук;
Семенов В. М. (Суми), канд. наук з держ. упр.;
Теліженко Л. В. (Суми), д-р філософ. наук.

Видання рекомендоване до друку рішенням вченої ради
юридичного факультету Сумського державного університету
(протокол № 8 від 02.04.2015 р.)

**Суспільно-політичні процеси на українських землях: історія,
проблеми, перспективи** : зб. матер. III Всеукр. наук.-практ. конф. : у 2 част.
(Суми, 17 квітня 2015 р.) / ред. колегія : В. М. Власенко, С. І. Дегтярьов,
С. М. Король та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2015. – Ч. 2. – 69 с.

До збірника увійшли наукові статті та повідомлення викладачів,
студентів, учених та аспірантів ВНЗ і наукових установ, виголошені в рамках
III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Суспільно-політичні
процеси на українських землях: історія, проблеми, перспективи»
(Посвідчення УкрІНТЕІ № 758 від 12 грудня 2014 р.), присвяченої
актуальним питанням суспільно-гуманітарних наук.

РОЗВИТОК ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ НА СУМЩИНІ В ПЕРІОД НЕЗАЛЕЖНОСТІ*

Легка атлетика – олімпійський вид спорту, що об'єднує в собі наступні дисципліни: бігові види, спортивна ходьба, технічні види (стрибки і метання), багатоборства, пробіги (біг по шосе) і кроси (біг по бездоріжжі). Це один з основних і наймасовіших видів спорту. Легку атлетику по праву вважають королевою спорту. Вона становила основу спортивної програми перших олімпійських ігор. Такі позиції їй вдається завоювати за допомогою простоти, доступності та природних здібностей. Крім того для заняття нею не потрібно дорогого обладнання. За рахунок цього, легка атлетика змогла стати популярною навіть у таких країнах як Азія, Африка та Латинська Америка.

Саме в зв'язку з широким розвитком, великою популярністю цього виду спорту, його постійно прогресуючою еволюцією легка атлетика отримала визнання в усьому світі і отримала назву «*Королеви спорту*». За багато десятиліть ніхто не засумнівався у законності цього гучного титулу. Легка атлетика дійсно править спортивним світом, її люблять і шанують у найвіддаленіших куточках планети.

Види легкої атлетики прийнято поділяти на п'ять розділів: ходьбу, біг, стрибки, метання і багатоборства. Кожен з них, у свою чергу, має власні різновиди. Легка атлетика відноситься до вельми консервативних видів спорту. Так програма чоловічих дисциплін у програмі Олімпійських ігор (24 види) не змінювалася з 1956 року. У програму жіночих видів входить 23 види. Єдина різниця це ходьба на 50 км, якої немає в жіночому списку. Таким чином, легка атлетика є найбільш щедрою на медалі серед всіх олімпійських видів спорту.

Найдавнішим змаганням атлетів, безсумнівно, є біг. Біг на короткі (100, 200, 400 м), середні (800 і 1500 м), довгі (5000 і 10 000 м) і наддовгі дистанції (марафонський біг – 42 км 195 м), естафетний біг (4x100 і 4x400 м), біг з бар'єрами і біг з перешкодами (3000 м). Змагання з бігу – один з найстаріших видів спорту, за яким були затверджені офіційні правила змагань, і були включені в програму перших олімпійських ігор. Для бігунів найважливішими якостями

*Робота здійснена в рамках виконання фундаментального дослідження №0115U000677 «Історичний розвиток порубіжжя Північно-Східної України як засіб конструювання загальнонаціональної моделі історичної пам'яті».

є: здатність підтримувати високу швидкість на дистанції, витривалість (для середніх і довгих), швидкісна витривалість (для довгого спринту), реакція і тактичне мислення.

Бігові види входять до складу дисциплін легкої атлетики, так і в популярні види спорту окремими етапами (в естафетах, багатоборствах). Змагання з бігу проводяться на спеціальних легкоатлетичних стадіонах, обладнаних доріжками. На літніх стадіонах зазвичай 8-9 доріжок, на зимових 4-6 доріжок. В якості взуття спортсмени використовують спеціальні бігові туфлі-шипівки, що забезпечують кращу взаємодію з покриттям. Результати в бігових дисциплінах на стадіоні вимірюються з точністю до 1/100 сек., в шосейному бігу з точністю до 1/10 сек. Але і в сучасній легкій атлетиці електроніка дублюється судьями з ручним секундоміром.

Світові рекорди з легкої атлетики – це найвищі результати, показані атлетом або командою у порівнянних та повторюваних умовах. Серед чоловіків світовим рекордсменом є Усейн Болт з результатом 9,58 с та 19,19 с на 100 та 200 м відповідно.

Серед жінок світовим рекордом на дистанції 100 та 200 м володіє Флоренс Гріффіт-Джойнер з результатом 10,49 с та 21,34 с відповідно.

Щодо рекордів України в легкій атлетиці, то серед чоловіків в дистанції на 100 м рекордсменом є Віктор Бризгін (10,03 с), 200 м – Валерій Борзов (20,00 с). Жанна Блок встановила рекорди в Україні з короткого спринту: 100 м – 10,82 с та 200 м – 22,17 с

Наша країна багата на талановитих легкоатлетів. Зокрема й Сумщина.

Юрій Білоног – український легкоатлет (штовхання ядра), олімпійський чемпіон. Багаторазовий чемпіон і призер чемпіонатів України, світу і Європи. Олімпійський чемпіон (Афіни-2004). Чемпіон Європи 2002 року. Бронзовий медаліст чемпіонату світу 2003 року. Чемпіонат Європи: Золото в 2002 р. (Мюнхен)

Володимир Голубничий (спортивна ходьба) присвятив великому спорту понад 20 років. В останній для себе Олімпіаді брав участь у віці 40 років. У 1991 р. В.Голубничий з новим світовим рекордом переміг на дистанції 5 км у віковій групі 55-59 років на Чемпіонаті Світу серед ветеранів спорту в м. Турку (Фінляндія) і став володарем золотої медалі за командну перемогу на дистанції 20 км у цих же змаганнях. Окрім державних нагород видатний спортсмен удостоюєний почесного ордену Міжнародного олімпійського комітету. В.С.Голубничий – почесний громадянин

Сум. У рідному місті його іменем названий спортивний клуб та легкоатлетичний манеж. Традиційно в Сумах проходять змагання на призи Голубничого.

На сьогодні до провідних легкоатлетів нашого краю належать Віталій Корж (100-200 м), Віталій Бутрим (400 м), Вікторія П'ятаченко (Кашеева)(100-200 м), Євген Гуцол (400 м), Володимир Супрун (100-200 м), Оксана Шкурат (біг з перешкодами), Анна Красуцька (потрійний стрибок).

1. Артюшенко О.Ф. Легка атлетика: Навчальний посібник для студентів факультетів фізичної культури. – Черкаси: БРАМА-ІСУЕП. 2000. – 316 с.

2. Федерация Легкой Атлетики Сумской Области [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://flaso.sumy.ua/>.